

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

Anskaffelsesstrategi (2021 – 2024)

Innhold

Innhold.....	2
1. Innledning.....	2
2. Hovedmål.....	4
2.1 Tønsberg kommune skal gjennomføre samfunnsansvarlige anskaffelser	4
2.2 Tønsberg kommune sine anskaffelser skal være økonomisk, effektive og kvalitativt gode	6
2.3 Tønsberg kommunes anskaffelser skal bidra til bedre behovsdekning og møte fremtidens behov	7
2.4 Tønsberg kommune skal ha økt fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging.....	8
2.5 Tønsberg kommune sine anskaffelser skal gjennomføres raskere, enklere og elektronisk	8
2.6 Tønsberg kommune skal bidra til markedsutvikling i anskaffelsesprosesser	9
2.7 Tønsberg kommune skal ha høy anskaffelsesfaglig kompetanse.....	10

1. Innledning

Anskaffelsesstrategien er en av kommunens overordnede strategier og bestemmer veivalg og satsninger innen anskaffelsesområdet.

Strategien gjelder alle virksomhetsområder i Tønsberg kommune.

Hvordan anskaffelser styres, påvirker både kvaliteten og kostnadene på de tjenestene som leveres til innbyggerne.

Kommunen har ca.70 rammeavtaler per 1.1.2021, hvorav 35 er VOIS samarbeid. I tillegg kommer til en hvert tid andre leverandøravtaler. Pr. 1.1.2021 er dette ca. 60 kjente avtaler. Kommunen anskaffer for ca. kr 413 millioner (2020 tall) årlig til drift. I tillegg kommer anskaffelser i form av investeringsprosjekter.

Med dette følger et ansvar om å opptre som en profesjonell innkjøper og sørge for å få mest mulig igjen for midlene. Samtidig ønsker Tønsberg kommune å bruke anskaffelsene strategisk for å bidra til innovasjon og virksomhetsutvikling.

Kommunen må ta sin del av ansvaret for både å redusere forbruk og stille klimakrav i anskaffelser. Kommunen har høye ambisjoner på klimaområdet, og anskaffelser er et viktig virkemiddel for å støtte opp under de målene.

Anskaffelsesstrategien skal synliggjøre viktigheten av riktige anskaffelser og øke bevisstheten rundt anskaffelsesarbeidet i hele kommunen.

Det gjøres mye godt anskaffelsesarbeid i virksomhetene, men det knytter seg fortsatt utfordringer til deler av dette arbeidet.

Målsetningene i ny anskaffelsesstrategi er tydeligere presisert med hovedmål og delmål med tilhørende tiltak, for bedre måloppnåelse.

Anskaffelsesstrategien retter større oppmerksomhet mot:

- opplæring/ bevisstgjøring i kommunen
- flere rammeavtaler kontra enkeltkjøp
- standardisering av sortiment
- standardisering av anskaffelsesprosesser
- kontraktsoppfølgning
- innovative anskaffelsesprosesser
- bærekraftige anskaffelser

Anskaffelsesstrategien skal revideres hvert annet år for å se om delmålene oppnås, dersom det ikke oppstår forhold som gjør at strategien bør revideres tidligere.

Ved revidering må eventuelle tiltak vurderes for å nå delmålene.

Anskaffelsesstrategien skal gi et felles grunnlag for gjennomføring av anskaffelser og sikre effektiv ressursbruk.

Kommunen skal gjennomføre anskaffelsene i tråd med lov og forskrifter om offentlige anskaffelser. Strategien gjelder for alt anskaffelsesarbeid som gjennomføres i kommunen, på tvers av virksomheter og for alle faser i en anskaffelsesprosess; fra initiering av anskaffelsen til kontraktens avslutning. Den berører alle deler av organisasjonen, og det er et felles ansvar i linjeledelsen for å bidra til at vi lykkes med å nå målene.

Detaljert prosess er beskrevet i prosedyre som finnes i vårt kvalitetssystem.

Anskaffelser bygger på kommunens felles verdier:

Åpen

Vi går åpent ut med alle anbud
Alle har innsyn i våre anskaffelser (unntak ved unntatt offentlighet)
Vi følger lov om offentlige anskaffelser
Vi følger prinsippet om etterprøvbarehet
Vi møter våre leverandører med åpenhet og tillit

Oppriktig

Vi skaper gode relasjoner, og er etisk beviste
Vi har rett og plikt til på en forsvarlig måte å si fra/varsle om kritikkverdige forhold
Vi vurderer alle anskaffelser ut fra behov og miljø

Profesjonell

Vi har fokus på kvalitet og pris
Vi fremstår i markedet som en profesjonell utøver
Vi fremstår som en enhet
Vi tør å tenke nytt og innovativt
Vi følger våre etiske retningslinjer
Vi har høy kompetanse på området

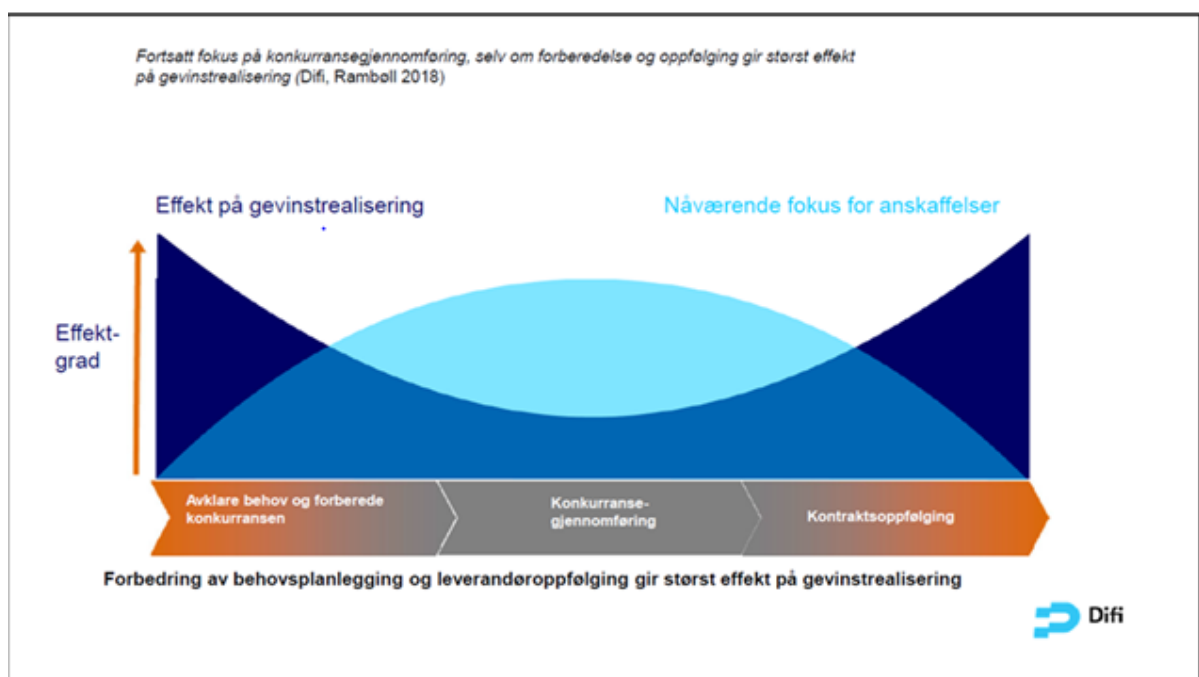
2. Hovedmål

Anskaffelsene skal bidra til at Tønsberg kommune når sine mål innenfor sin tjenesteyting, innovasjon, rekruttering, klima, miljø og det seriøse arbeidslivet.

Det er et mål å gjennomføre optimale anskaffelser med hensyn til kvalitet, kompetanse, kostnader og egnethet, og at dette skjer innenfor rammene av lov og forskrift.

Kommunens anskaffelser skal gjøres profesjonelt, og effektivt, og kommunen skal være en attraktiv kunde og samarbeidspartner.

Ved å gjennomføre anskaffelser på denne måten bygger vi opp under FNs bærekrafts mål om å ivareta både sosiale, økonomiske og miljømessige verdier for kommende generasjoner.

For å oppnå hovedmålet er det identifisert 7 delmål som er beskrevet nedenfor.

2.1 Tønsberg kommune skal gjennomføre samfunnsansvarlige anskaffelser

Tønsberg kommune skal ta aktivt samfunnsansvar gjennom å etterspørre og forbruke varer og tjenester som er produsert etter høye etiske, sosiale og miljømessige standarder. De til enhver tid gjeldende forskrifter og kommunale bestemmelser skal ivaretas gjennom kommunens anskaffelser. (med henvisning til kommunedelplan for klima og miljø)

Ved avtaler i samarbeid med VOIS skal det være fokus på de samme etiske, sosiale og miljømessige krav.

Kommunen vil ha fokus på grønne anskaffelser og søker økt kunnskap om klimafotavtrykk for anskaffelsene våre.

Vi bør aktivt søke/foretrekke leverandører/entreprenører av fossilfrie maskinparker.

Tønsberg kommune skal arbeide for å bli en plastfri kommune. Virksomhetene har derfor et ansvar for å imøtekomme dette kravet.

Kommunen bør ha som målsetning å informere og involvere lokale bedrifter slik at de er kjent med, og i stand til å delta i kommunale anbudsrunder. Det vil kunne være positivt både for klima og miljøhensyn, samt styrke det lokale næringslivet.

Ved anskaffelser innen helse- og sosialtjenester skal kommunen vurdere egne utlysninger forbeholdt ideelle leverandører, jfr. egen offentlig tjenestespesifikk veileder, sist endret 19.02.21

Benytte offentlige anskaffelser til å gi arbeidsmuligheter for flere, ved å benytte vekst- og attføringsbedrifter når hensiktsmessig. Dette ved bruk av reserverte kontrakter, inkluderende kontrakter og/eller direktekjøp under 100 000 kroner.

Vi skal prioritere og legge til rette for innkjøp av kortreiste og lokalproduserte varer og tjenester der det er økonomisk forsvarlig og innenfor lovverkets rammer.

Kravene skal implementeres gjennom tydelige krav i avtalene og gjennom dialog og samarbeid med kommunens leverandører.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Tydeliggjør delmålet i avtalene som signeres
- Har fokus på miljø for å ivareta kommunens miljømål
- Ha fokus på sirkulær økonomi
- Sikrer at kommunen kjøper varer og tjenester fra seriøse aktører i markedet.
- Har fokus på klimafotavtrykk

Tiltak:

- Vi skal etablere rutiner for å redusere skadelig miljøpåvirkning knyttet til anskaffelser og fremme klimavennlige løsninger
- Vi skal sammen med VOIS (Vestfold offentlige innkjøpssamarbeid) lage krav til bærekraft i våre felles avtaler.
- Vi skal be våre leverandører om å oppgi klimafotavtrykket for varer og tjenester der det er relevant
- Vi skal etterstrebe anskaffelser innenfor gjenbruk og ombruk.
- Det enkelte innkjøpsmiljø skal ha ansvar for å legge til rette for kutt av plastprodukter og alternativer til plast i anskaffelser og kontrakter
- Vi skal følge kommunens gjeldende miljøbestemmelser i alle anskaffelser (kommunedelplan for klima og miljø)
- Vi skal etablere rutiner for å ivareta respekt for grunnleggende menneskerettigheter
- Vi skal ta aktivt samfunnsansvar og bruke kontraktkravene aktivt med fokus på å hindre arbeidslivskriminalitet og sosial dumping
- Vi skal benytte vår prosedyre for kontroll i alle anskaffelser innen bygg- og anleggs kontrakter

- Sentrale seriøsitetkrav¹ skal være et krav i alle kontrakter over kr. 2,05 mill
- Tønsberg kommune skal ha nulltoleranse for sosial dumping, svart arbeid og arbeidslivskriminalitet
- Vi skal bruke anbefalte maler og verktøy som er utarbeidet av Difi innen samfunnsansvar

¹.DFØ, KS, Byggenæringens Landsforening (BNL) og Fellesforbundet har sammen utarbeidet felles kontraktsbestemmelser som skal sikre seriøsitet i bygg- og anleggskontrakter.

2.2 Tønsberg kommune sine anskaffelser skal være økonomisk, effektive og kvalitativt gode

En anskaffelse skal være basert på konkurranse, og kommunen skal sikre at hensynet til forutberegnelighet, gjennomsiktighet (åpenhet), likebehandling og etterprøvnbarhet ivaretas gjennom hele anskaffelsesprosessen.

Kommunens virksomheter skal opptre i samsvar med god forretnings-skikk og sikre høy forretnings etisk standard i den interne og eksterne saksbehandling. Utvelgelse av kvalifiserte tilbydere og tildeling av kontrakter skal skje på grunnlag av objektive og ikke diskriminerende kriterier. Anskaffelsesprosessen skal kunne dokumenteres.

Kommunen skal ha god oversikt over egne avtaler og bør planlegge de strategisk viktige anskaffelsene i god tid. Politiske vedtak som medfører kjøp av vare eller tjeneste må gis tilstrekkelig tid til å gjennomføre en forsvarlig økonomisk og kvalitativ anskaffelsesprosess.

Virksomhetene i kommunen har et selvstendig ansvar for å sikre at behov for varer og tjenester dekkes gjennom kommunens avtaler.

Kommunen skal utnytte stordriftsfordeler ved intern samordning og gjennom samarbeide med VOIS (Vestfold offentlige innkjøpssamarbeid) og andre kommuner der det er formålstjenlig.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Tilrettelegger for etterlevelse av regelverket i organisasjon
- Øker antall rammeavtaler og avtaledekning
- Ansvarlig - og bevisstgjør behovshavere i organisasjonen om at anskaffelsesprosesser krever tid og ressurser, for å få til de gode innkjøp
- Har god og tilgjengelig dokumentasjon på anskaffelsesprosessen

Tiltak:

- Vi skal inngå samarbeid med VOIS og andre kommuner for å øke antall avtaler innenfor de anskaffelser der det er hensiktsmessig
- Vi skal sikre at kriterier og krav utarbeides med bruk av god og bred kompetanse, og der det er nødvendig sikre brukermedvirkning fra ansatte og innbyggere
- Vi skal styrke innkjøpsfunksjonen internt for å sentralisere flere anskaffelsesprosesser
- Ta i bruk konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) for dokumentasjon
- Etablere felles maler for alle virksomheter

2.3 Tønsberg kommunes anskaffelser skal bidra til bedre behovsdekning og møte fremtidens behov

Et innkjøpsnettverk på tvers av virksomhetene opprettes. Nettverket skal bla sørge for samhandling mellom virksomhetene.

Årlig skal det lages en plan over anbud som skal ut på nye rammeavtaler og andre anskaffelser over 1,3 mill. Sentralt innkjøpsnettverk behandler denne oversikten i 4. kvartal. Behovsavklaring skal gjennomføres i virksomhetene. Behov må innmeldes til innkjøpsnettverket for å få anskaffelsen prioritert i anskaffelsesoversikten.

Eksisterende rammeavtaler behøver ikke å meldes inn. Innkjøpsnettverket kontakter evt. brukere av avtalen for å forespørre om endringer i marked, endringer i behov osv. Nettverket skal behandle alle anskaffelser som berører mer enn en virksomhet.

Behov for etablering av nye avtaler i løpet av året skal fortløpende innmeldes til anskaffelsesenheten.

Anskaffelsesenheten skal arrangere og legge til rette for opplæring innen lov og forskrifter om offentlige anskaffelser for å forankre og bevisstgjøre ledelse og ansatte i Tønsberg kommune om regelverket.

Kommunen ønsker å utvikle kompetanse i anskaffelsesfunksjonen slik at en i samarbeid med tjenesteområdet, får innlemmet innovative anskaffelser som en ordinær del av anskaffelsesfunksjonen.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Kartlegger kommunens samlede behov for avtaler
- Bevisstgjør ledere og bestillere i verdien av strategisk innkjøpskompetanse
- Knytter innovasjon, endring i marked eller endring av behov til den enkelte anskaffelse

Tiltak:

- Vi skal tilrettelegge for prosedyrer og maler i kvalitetssystemet
- Vi skal fremme innovative løsninger og innovative anskaffelsesprosesser som stimulerer til nærings- og leverandørutvikling
- Bestillere i kommunen skal ikke forutsette at de vet hvordan behovet kan dekkes, men invitere markedet til å komme med sine løsninger.
- Vi skal etablere tverrfaglig innkjøpsnettverk
- Vi skal øke involvering av interessenter, både fagpersoner og brukere, i forberedelsen av store eller strategiske anskaffelser

2.4 Tønsberg kommune skal ha økt fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging

Vi skal ha økt fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging i avtaleperioden.

Priser og avtalebetingelser skal følges opp. Virksomhetene må vite hva de kan kreve av avtalen, slik at avvik kan meldes til anskaffelsesfunksjonen. Videre må leders ansvar for å bruke rammeavtalene, og bruke disse korrekt ved innkjøp av varer og tjenester gjennom innkjøpssystemet tydeliggjøres.

Nærmeste leder skal sikre at bestiller- og attestasjonsrollen foretas av medarbeidere med nødvendig kompetanse, samt etablere rutiner i virksomheten som sikrer at rammeavtaler følges.

Tønsberg kommune skal ha et system for kontraktsoppfølging som oppslagssystem, med oversikt over avtaler med avtaleinformasjon.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Øker fokus på avtalelojalitet
- Standardiserer sortiment
- Benytter e-handel i større grad
- Sikrer riktige avtalebetingelser

Tiltak:

- Vi skal tilrettelegge for leverandørkonferanser/dialogmøter og markedsundersøkelser der det er hensiktsmessig
- Vi skal gjennomføre årlige statusmøter med de største leverandørene og de leverandørene som vi anser som svært viktig å ha fokus på, for å følge opp avtalevilkår, - spesielt innen pris, leveranse, miljø, etiske krav etc.
- Sørger for å få flere avtaler som passer for E-handel
- Etablere nøkkeltall for oppfølging av avtalelojalitet
- Benytte innkjøpsstatistikker
- Innfører og bruker KAV (konkurransen avtale verktøy) og KGV (konkurransen gjennomføringsverktøy)

2.5 Tønsberg kommune sine anskaffelser skal gjennomføres raskere, enklere og elektronisk

Alle anskaffelser skal gjennomføres etter anskaffelsesforskriftene. Alle anskaffelser over 100.000 skal gjennomføres elektronisk.

Anskaffelsesprosessen omfatter alt fra innmeldt behov, til ferdig signert og arkivert avtale i arkivsystemet, samt bestilling av vare og tjeneste.

Full elektronisk anskaffelsesprosess vil forenkle arkivering og sikre at alle dokumenter blir arkivert i henhold til gjeldende regelverk og interne prosedyrer.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Øker andelen av innleverte digitale tilbud fra leverandørsiden
- Forenkler og effektiviserer anskaffelsesprosessen
- Forenkler og sikrer korrekt arkivering

Tiltak:

- Hele kommunen tar i bruk konkurransegjennomføringsverktøy som integreres med kommunens arkivsystem
- Vi skal benytte elektronisk verktøy når vi gjennomfører konkurranser og bestillinger
- Innføre KGV for alle anskaffelser over kr 100 000
- Etablere målinger ehandel
- Se på behov for mer effektivt verktøy for innkjøpsanalyse

2.6 Tønsberg kommune skal bidra til markedsutvikling i anskaffelsesprosesser

Tønsberg kommune skal aktivt bidra til dialog med markedet basert på likebehandling. Det bør legges til rette for at små og mellomstore bedrifter kan delta i konkurranser. Leverandør- og dialogkonferanser skal vurderes i alle anskaffelser. Der det finnes standardkontrakter bør disse fortrinnsvis benyttes, for å sikre gjennomdrøftete og balanserte kontraktsvilkår.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Øker bruken av standardiserte kontrakter som er balanserte både for kunde og leverandør
- Reduserer direkte anskaffelser, og gjennomfører flere frivillige kunngjøringer på doffin.no

Tiltak:

- Vi skal benytte nasjonale standardkontrakter der det er mulig, for å sikre gjennomdrøftede og balanserte kontraktsvilkår.
- Vi skal vurdere frivillig kunngjøring i doffin.no for alle anskaffelser over kr 500.000, for å ivareta små og mellomstore bedrifter
- Vi skal tilby gjennomgang av tilbudet til tapende part, i de anskaffelsene man anser som hensiktsmessig, og for å øke/opprettholde konkurransen til neste anskaffelse
- Vurdere leverandør- og dialogkonferanser eller høringer (veiledende kunngjøring på Dofin)
- Bevisst forhold ved utlysning av større anskaffelser (dele opp anskaffelsen i grupper)

2.7 Tønsberg kommune skal ha høy anskaffelsesfaglig kompetanse

Anskaffelsesområdet er komplekst og har mange faglige nedslagsfelt, blant annet juridiske, økonomiske og samfunnsfaglige. Fagfeltet er i sterk utvikling, regelverket er i stadig endring og det utvikles stadig nye metoder innenfor innovasjon og leverandørutvikling.

For å realisere de prioriterte områdene og bidra til gode avtaler, der risikoen for feil minimeres, må kompetanse bygges og vedlikeholdes både i den sentrale anskaffelsesenheten og ellers i kommunen.

Manglende eller utilstrekkelig kompetanse innebærer en økt risiko for feil og mangler ved gjennomføring av anskaffelsesprosessen, samt feil og mangler ved varene og tjenestene som blir anskaffet.

Anskaffelseskompetansen må derfor kontinuerlig styrkes både blant ledere og ansatte som har roller i anskaffelsesprosessen.

Alle som foretar innkjøp store som små skal ha gjennomført et minimum av opplæring innen anskaffelser.

Anskaffelsesenheten skal gi tilbud om undervisning til ulike nivå i kommunen, bistå med generell rådgivning og delta på møter i virksomhetene.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Opprettholder og øker fagkompetansen innen anskaffelser, er ledende på området og er en attraktiv samarbeidspartner
- Minimerer risiko for feil i både gjennomføring av anskaffelsesprosesser og anskaffelse av feil vare/tjeneste.
- Anskaffelsesenheten er kommunens faglig ressurs innen anskaffelsesregelverket, og er en kompetent rådgiver internt i kommunen
- Anskaffelsesenheten kvalitets sikrer prosessen for alle anskaffelser over kr 100.000 som gjennomføres av den enkelte virksomhet, med unntak av bygg og anleggskontrakter.

Tiltak:

- Vi skal tilrettelegge for interne kurs innen offentlige anskaffelser
- Vi skal tilrettelegge for kurs innen bestiller kompetanse i innkjøpssystemet
- Vi skal årlig revidere maler og prosedyrer med tanke på forbedring
- Vi oppretter innkjøpsnettverk, med tverrfaglig kompetanse.

**SAMMEN
SKAPER VI EN
NYTENKENDE, TRYGG OG
BÆREKRAFTIG
KOMMUNE**

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler